

Szeghy Karolina: Az arany pettyes őz

Élt egyszer a falu szélén egy szegény asszony meg a férje. Két lányuk volt. A nagyobbik nyolc éves, a kisebbik éppen három. Takaros kis házuk volt, körülötte néhány jószággal, de élelemre már alig futotta. Egy nap az édesapa súlyos beteg lett, és attól kezdve feküdni kellett. Jöttek-mentek az orvosok, a szegény asszonyra pedig egyre több tennivaló maradt. Mikor hidegre fordult az idő, a szegény asszony azt mondta a nagyobbik lányának, Annácskának:

- Leégett a tűz. Hozz fát lányom, mert hideg lesz ma, a végén még mind megfagyunk.

Annácska azonnal csizmát, kabátot húzott, és indult az erdőbe fát gyűjteni. Miközben sétált a ropogó havon, arra gondolt, amire mindig szokott ilyenkor, hogy bárcsak olyan szerencséje volna, hogy megláthatná azt a bizonyos őzet. Azt az őzet, akiről a falubéliek annyit beszéltek. Akiről az édesapja is számtalan mesét mondott. Hitte is, meg nem is, hogy létezik, de azért titkon mindig azt remélte, hogy fagyújtás közben ő lesz az a szerencsés, aki majd egyszer megpillanthatja. Azt beszélték, hogy úgy néz ki, mint egy hagyományos őz, de mégis más. A hátán csillogó arany pettyek vannak. Azt mondják, hogy a pettyek úgy ragyognak, hogy éjszaka az őz szinte világít az erdőben. Ha valaki találkozik vele és megsimogatja a pettyeit, akkor bármit kívánhat, az őz azonnal teljesíti a kívánságát.

Ezekkel a gondolatokkal a fejében bandukolt Annácska a hótól fehérlő erdei úton:

- Vajon mit kívánnék, ha találkoznék az őzzel? – morfondírozott. – Először is azt, hogy édesapám újra egészséges legyen. De nagy nálunk a szegénység és bizony van, hogy étel is alig akad. Talán azt is kívánnom kellene, hogy legyen néhány új ruhánk a régi toldozott-foltozottak helyett, és legyen mindig otthon tüzelő. Édesanyámnak kevesebb munkát kívánnék, hiszen mindig oly sok a dolga. Talán jobb is, ha nem találkozom ezzel az őzzel, mert azt sem tudnám, hogy mit kívánjak – nyugtázta és eléggé belekeseredett a gondolatba, hogy mennyi mindenre volna szükség.

Ekkor az erdő fái közül neszt hallott. Ijedten húzódott be egy fa tövébe és onnan leste, vajon ki közeledik a fák alatt.

A fák mögül előtöppant egy őz. Szürkés-barnás volt, pont olyan, mint a többi őzike. Fejét megemelte és orrával a levegőbe szimatolt:

- Tudom, hogy nem vagyok egyedül – szólalt meg az őz.

Annácska azt sem tudta, hogy hova legyen rémületében.

- Ez az őz beszél?! – ámuldozott. – Hogyan lehetséges ez?
- Köszöntelek kislány – szólta az őz. – Nyugodtan gyere elő a fa mögül. Már messziről éreztem az illatot.

Annácska félénken előbújt a fa mögül. Ekkor az őz oldalt fordult és Annácskának tátva maradt a szája a csodálkozástól. Ő volt az, az arany pettyes őz! A kislány boldogan futott hozzá:

- Ó, arany pettyes őz! Ha tudnád, hogy milyen régóta szeretnék látni! Kislány koromban is mindig csak rólad kértem meséket az édesapámtól. Most pedig itt vagy! El sem hiszem! – mosolygott.
- Itt vagyok, mert itt kell lennem – válaszolt az őz szelíden, és közben elgondolkodva beleharapott egy földön heverő makkba.

Annácskát ámulva nézte a sokat emlegetett arany pettyeket, melyek még a téli napfénynél is úgy ragyogtak, mint ezernyi apró lámpás. Közelebb húzódott az őzikehez, hogy jobban szemügyre vehesse őket. Ekkor azonban az őz bizalmatlanul arrébb húzódott. Nagy szemével fürkészően nézegette Annácskát.

- Mondd, kislány, mit keresel egyedül az erdőben ilyenkor? – kérdezte.

- Tüzelőért jöttem – válaszolt a kislány. – Az édesapám nagyon beteg és az édesanyám lát el minden feladatot, én pedig segítek, ahogy tudok. Így hát ma is, mint mindig, én jöttem a tüzelőért – mondta, és közben a családjára gondolva, megint picit elszomorodott.

Az őz most közelebb lépett hozzá, miközben az arany pettyök fényesen felragyogtak az oldalán:

- Annácska, szeretnél engem megsimogatni? – kérdezte lágy hangon a kislányt.
- Hogy én? – kérdezte vissza Annácska megszeppenve.

A kislány elmosolyodott és picit bátortalanul végigsimított az őz fején, majd a puha szőrös nyakán. Az arany pettyekhez érve azonban megtorpant.

Az őzike megérezte a tétozást, és azt mondta:

- Nyugodtan megsimogathatod a hátamat is. A pettyeimnek sosem esik bajuk. Ugyanilyen ragyogóak maradnak.
- Annácska ekkor végigcsúszta kezét az őz hátán. Amikor a keze megérintette az arany pettyeket, az ujjait melegség járta át. Ekkor hirtelen eszébe jutott a kívánság. Ettől annyira megszeppent, hogy a kezét hirtelen lekapta az őz hátáról.
- Bizony, a kívánság... – bólogatott az őz. – Valóban igaz. Most, hogy megsimogattál, bármit kívánhatsz.
- De én azt sem tudom, hogy mit kívánhatnék – keseredett el a kislány. – Annyi mindenre volna szükség odahaza. Hiszen édesapám beteg, édesanyám fáradt, enni is alig akad valami. Ha egyet kívánnék, az rajtunk semmiképp sem segítene.

Az őz orrával bátorítóan megcirógatta Annácska arcát.

- Van egy ötletem – szolt. – De ehhez bizony nagy áldozatot kell hoznod. Ha a családon szeretnél segíteni és több kívánságra volna szükséged, akkor csakis egy dolgot tehetünk. Azt kell kívánnod, hogy te lehess az arany pettyes őz. Akkor átváltoznál, elmehetnél a szüleid házához, ők megsimogatnának, és mindenki kívánhatna egyet. Így aztán minden szükség megoldódna. Te viszont soha többé nem lehetnél a családdal, mert őz lennél, aki az erdőt járja. A ház körül sem ólalkodhatnál, mert akkor meglátnának az emberek és abból mindig csak a baj születik.

Annácska most még jobban elszomorodott. Azt gondolta, hogy talán jobb lett volna, ha nem is látja meg az őzet. Hogyan dönthetne okosan? A családjára gondolt és arra, hogy muszáj segítenie, ha már így alakult. Úgy érezte, nincs mit tenni, akkor inkább lesz őz, csak legyen minden jobb odahaza.

- Rendben van – szolt Annácska. – Legyen minden úgy, ahogy te mondtad – mondta az őznek.
- Azt kívánom, hogy legyek én is arany pettyes őz.

Minden pillanatok alatt történt. Kezei eltűntek, négy lábra kényszerült, lábain paták nőttek és teste többszöröse lett az eddiginek. Ahogy megfordult, látta, hogy hátán a pettyek úgy ragyognak, mint megannyi apró gyémánt.

- Csodálatos – súgta a levegőbe. – Hogyan történhet meg ez az egész? Biztosan csak álmodom – fordult az őzhöz.

Az őz azonban nem volt sehol. Egyedül volt az erdőben és őz volt.

- Nagyon furcsa – gondolta. – Azzal szökdelni és ugrálni kezdett. Az újdonság nagyon tetszett neki. Felkapott egy makkot és elmorzsolta erős fogaival. Aztán játszani kezdett egy tobozzal. Utána futásnak eredt, ahogy csak a lába bírta.
- Milyen gyors vagyok, akár a villám – gondolta. – Biztosan egy pillanat alatt haza érnék.

Ekkor eszébe jutott az otthona és a családja és hogy még vár rá néhány feladat. Futásnak eredt és néhány pillanat alatt már a házuk előtt állt. Húga az ablakban üldögélt és Annácska látta,

ahogy a kislány szája ó-alakot formál a döbbenettől. Majd kezeivel hadonászni kezd és kiabál, de a hangot Annácska nem hallhatta. Kicsit arrébb állt meg a háztól, a nagy fa alatt, ahol a kishúgával játszani és hintázni szoktak. Apa készítette a hintát. Egy pillanatra édesanyja arca is megjelent az ablakban. Annácska, aki már az arany pöttyös őz volt, látta, ahogy az édesanyja a kezével letörli a párát az ablakról, hogy még jobban láthassa az őzikét. Aztán egyszercsak kicsapódott az ajtó, az édesanyja és a kishúga, Mirácska már ott is állt az őzikévé változott kislány előtt.

Annácska tudta, hogy mit kell tennie. Édesanyjához lépett, aki szinte megbénult a ámulattól. Orrával felemelte a kezét és hagyta, hogy a keze végigcsússzon a testén.

- Ez hihetetlen! – ámuldozott az édesanyja. – Én ezt képtelen vagyok elhinni.
 - Anya, anya! – kiáltozta Mirácska – Ez tényleg ő! Az arany pettyes őz! Látod, mondtam, hogy biztosan létezik. Most pedig itt van nálunk! A háznál!
- Azzal az őz mellé ugrott és szempillantás alatt végigsimogatta a hátát. Ekkor ő is érezte azt a bizonyos melegséget, akárcsak Annácska, amikor ő simította végig az erdei őzet.
- Hogy csillogsz, – mondta a kislány – tényleg arany, ahogy mesélték.

Annácska nem szólt semmit, hiszen félt, hogy a hangját felismernék. Anyját félretolta az ajtóból és belépett rajta. Apja az ágyon feküdt. Látszott, hogy mélyen alszik. Arca rózsás volt.

- Biztosan megint lázas – gondolta Annácska.

Orrával megbökte édesapja arcát, mire annak kinyíltak a szemei, meglepődés tükröződött bennük. Szólni nem volt ereje, de látszott, hogy azon töpreng, hogyan kerülhetett egy őz a házba. Annácska fordult egyet a szűk szobában és édesapja azonnal rájött, hogy nem akármilyen őz van az otthonukban. Ahogy az őz hozzádörgölözött, némán kinyújtotta kezét, hogy megérinthesse.

Huga és az anya ámulva nézte az ajtóból, ahogy a beteg apa is végigsimítja az őzike hátát. A csendet Mirácska törte meg:

- Kívánnunk kell valamit! – kiáltotta. – Mindannyian megsimogattuk őt, mindannyian kívánhatunk valamit. Tudjátok, így volt a mesében is – szökdelt boldogan.

Az őz az édesanyjához lépett és várta az első kívánságot. Édesanyja szeme könnybe lábadt, úgy dadogta:

- Mi mást is kívánhatnék? Gyógyuljon meg Apa! – parancsolta.

Az édesapa arcáról hirtelen eltűntek a piros rózsák és felült az ágyban. Egyáltalán nem tűnt már betegnek, sőt. Újra egészséges és erős volt, mint azelőtt. Az őzhez lépett, hálásan megsimogatta, és a fülébe súgta:

- Köszönöm.
- Majd mivel ő következett a kívánsággal, így folytatta:
- Azt kívánom, hogy mostantól éljünk bőségben. Legyen mit ennünk, a gyerekeimnek legyen szép ruhájuk, legyen elég tüzelőnk. Nem kérünk temérdek pénzt, csak annyit, ami nekünk elegendő.

A kívánság egy pillantás alatt valósággá vált. Mirácska már nem a rongyos ruhájában állt ott, hanem egy gyönyörű piros ruháscsában, amiben úgy nézett ki, mint egy kis hercegnő. Ekkor az őz Mirácskához lépett. A kislány nagy szemeivel az őz arcát fürkészte.

- Minden valóra vált, amit kívánhattam volna – mondta. – Nem is tudom mit kívánhatnék még.
- Bárcsak itt lenne Annácska! – kiáltott fel hirtelen. – Így el sem fogja hinni nekem, hogy mindez megtörtént velünk.

Abban a pillanatban a varázslat, amely Annácskát őzikévé változtatta, megszűnt. Az őzike test

egy szempillantás alatt eltűnt, és a helyén a boldog Annácska állt újra. A családja döbbenet nézte. Fogalmuk sem volt, hogy mi történt, de nem is nagyon gondolkoztak rajta. Örömben egymás nyakába ugrottak.

Eljött az este. A házban meleg volt, és finom étel illat lengte be a szobát. Mirácska és Annácska a kemence sutban üldögélt és rajzolgatott. Annácska rajzán egy őz volt. Egy őz, akinek a háta arany pettyes volt és csodákat tett.

A kertben a nagy fa alatt, melyen a hinta lógott, az arany pettyes őz álldogált. Még néhány percig csendben leste a családot, aztán tovaszökkent az erdő fái között.